

Handläggare
Anna William Olsson
Telefon: 0850823362

Till
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2020-04-23

Tillsyn för försäljning av tobak, folköl, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare

Redovisning 2019 samt tillsynsplan för 2020

Förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner redovisning av tillsyn 2019 samt tillsynsplan för 2020.

Sammanfattning

Redovisning av tillsyn över försäljning av folköl, tobak och e-cigaretter i form av tillsynsbesök och kontrollköp för 2019 samt plan för försäljning av folköl och e-cigaretter under första halvåret 2020.

Enligt alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter ansvarar kommunerna och polismyndigheten för tillsynen av försäljning av folköl, tobak och e-cigaretter. Sedan flera år har ansvaret för tillsynen i Stockholm legat på stadsdelsnämnderna.

Under 2019 förändrades lagstiftningen om försäljning av tobak. Från 2019-07-01 krävs tillstånd för att få sälja tobak. Socialnämnden ansvarar för tillståndsgivningen. Beslut har inte fattats om vilken nämnd som framöver ska ansvara för tillsyn av försäljning av tobak.

Stadsdelsnämnden är fortsatt ansvarig för tillsyn av försäljning av folköl och e-cigaretter inom sitt geografiska ansvarsområde. Som ett led i detta arbete genomförs kontrollköp för att pröva om åldersgränsen upprätthålls.

Vid årets slut hade Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde 83 försäljningsställen registrerade i stadens ärendehanteringssystem. Av dessa ställen säljer 46 folköl, 76 tobak och 10 e-cigaretter.

Förvaltningen gör sammantaget bedömningen att de flesta försäljningsställen uppfyller kraven, men några anmärkningar har gjorts.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden är ansvarig för tillsyn av försäljning av folköl, tobak och e-cigarett inom sitt geografiska ansvarsområde medan socialnämnden svarar för samordning, information, utbildning för handlare, konsultativt stöd samt bransch- och myndighets-samverkan. Socialnämnden följer också upp stadsdelsnämndernas tillsynsplaner och har hand om registrering av försäljningsställen samt uttag av tillsynsavgifter.

Alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter är sociala skyddslagstiftningar där omsorgen av unga är en av grunderna. Åldersgränsen för att köpa folköl och tobak är 18 år. Näringsidkare är skyldiga att anmäla försäljning av folköl och tobak till kommunen. De är även skyldiga att bedriva egenkontroll över verksamheten och beskriva denna skriftligt i egenkontrollprogram.

Den folköls- eller tobaksförsäljning som sker på restauranger, som har alkoholserveringstillstånd, omfattas inte av nämndens tillsynsansvar

Ärendets beredning

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde har vid årets slut 83 ställen som säljer folköl och/eller tobak samt e-cigarett registrerade. Varje försäljningsställe ska få tillsyn varje år, utifrån den tillsynsplan som upprättats i början av året. Tillsynen är inriktad på att ge råd och stöd samt kontrollera att försäljningen sker i enlighet med lagar och regler. Av arbetsmiljöskäl görs tillsynsbesöken av två personer.

All tillsyn registreras och dokumenteras i stadens ärendehanteringssystem OL2. Vid tillsynsbesöket kontrolleras att försäljningsställets skyltning, marknadsföring och märkning överensstämmer med lagen. Vid tillsynsbesöket kontrolleras att egenkontrollprogram finns och att det är anpassat efter försäljningsställets förhållanden. Förvaltningen delar ut en pärm med informationsmaterial om gällande regler vid första tillsynsbesöket.

Av Hägersten-Liljeholmens 83 försäljningsställen säljer 46 folköl, 76 tobak och 10 e-cigarett och e-juice.

Förvaltningen genomför kontrollköp av tobak och folköl med hjälp av ungdomar som fyllt 18 år, som en kompletterande tillsynsmetod.

Resultat av tillsyn 2019

Under året genomfördes 65 ordinarie tillsynsbesök. Kontrollbesök skedde vid 22 tillfällen. Kontrollköp genomfördes och vid tre tillfällen gjordes sammanlagt 67 försök att köpa cigaretter och 13 försök att köpa snus. Resultatet var tillfredsställande då endast 4 sålde cigaretter och ingen sålde snus när ungdomens ålder inte kunde styrkas.

Tillsynsplan 2020

Enligt alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter ansvarar kommunerna och Polismyndigheten för tillsynen av försäljning av folköl, tobak och e-cigaretter. Sedan flera år har Stadsdelsnämnderna ansvaret för tillsynen.

Under 2019 förändrades lagstiftningen om försäljning av tobak. Från 2019-07-01 krävs tillstånd för att få sälja tobak. Socialnämnden ansvarar för tillståndsgivningen. Beslut har inte fattats om vilken nämnd som framöver ska ansvara för tillsyn av försäljning av tobak.

Förvaltningen har upprättat en tillsynsplan för folköl och e-cigaretter för 2020. Enligt denna kommer tillsynsbesök och kontrollköp att göras hos samtliga försäljningsställen under våren. I samband med besöken läggs resultatet in i dataprogrammet OL2 och butiksinnehavaren får återkoppling med en upprättad tillsynsrapport. Genomförd tillsyn av försäljningsställen redovisas till nämnden senast oktober 2020

Ärendet

Ärendet har beretts av enhetschefen för ung fritid inom avdelningen social omsorg. Ärendet behandlas i förvaltningsgrupp 2020-03-

Synpunkter och förslag

Mot bakgrund av vad som redovisas ovan föreslår förvaltningen att nämnden godkänner redovisningen av 2019 års tillsyn och tillsynsplan för 2020

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör

Toni Mellblom
avdelningschef

Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsförvaltning
Avdelningen för social omsorg

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 220 00
Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se
stockholm.se

Bilaga

Plan för tillsyn 2020

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2020-04-06
Toni Mellblom, avdelningschef	2020-04-06